

: Posamezna številka 6 vinarjev :

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 8. uri, ob ponedeljkih ob 10. uri. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishču mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; a pošte običajno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1.70. Za inosamost celoletno K 20—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnishču je v Františkanski ulici 8. Dopolni se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnishču. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti namko. Telefon številka 303.

Pred prvim nastopom.

Dunaj, 3. nov. 1911.

V ponedeljek se v avstrijskem parlamentu ponovi prizor, ki ni za naše razmere nič kaj nenavadnega. Skozi ministrska vrata bo prišel novi kabinet, ki ga bode vodil novi šef avstrijske vlade grof Stürgkh. Navadno so bili taki prizori jako burni, posameznim članom nove vlade niso doneli v pozdrav nič kaj prijazni pozdravi, no pa sedaj se je zbornica navadila takih prizorov in molče stopajo novi močje v svojih frakih na ministrsko rampo ter se komodno posade na mehke in udobne ministrske fotelje, njih pogledi so uprti na amfiteaterske klopi v zbornici, kjer vlada velika živahnost, saj nastop novega kabineta ima toliko privlačnost, da napolni skoro vse poslanske klopi. Novi ministri opazujejo to živahno vrvenje in vsak si gotovo misli, kako dolgo bo pač mogel raz ministrski fotelji gledati zbornico, ki bo določevala o njih usodi, no pa poseben v strahu ni noben za svojo prihodnost, lepa penzija, udobno življenje po težkem poslovanju avstrijskega ministra, zakaj bi si še kdo potem belil glavo.

Tedaj se bo pa vzdignil šef nove vlade, predstavil parlamentu svoj kabinet, potem pa pride najnovejši trenotek, novi ministrski predsednik poda svojo programatično izjavo.

In kaj bo povedal novi mož? Casopisje že ves teden stilizira programatično izjavo novega ministrskega predsednika, polaga mu na usta razne besede, ki bi jih rado slišalo prebivalstvo iz njegovih ust, sklepa in ugiblje se najrazličnejše, a pozitivnega se ne ve ničesar. V prvi vrsti bo seveda apeliral na sodelovanje parlamenta, da se mirno rešijo naloge, ki ga čakajo. A kake so te naloge? V začetku, ko se je smatral Stürgkhov kabinet le kot nekaki prehodni kabinet, ki bi se umaknil kmalu novemu parlamentarnemu, se je govorilo o skrajšanem delavnem programu, po katerem naj se reši le kratkoročen proračunski provizorij, izvrše naj se volitve v delegacijo, rešijo uradniške predloge toda brez davčnega zakona, vsled česar bi odpadel oni junktim, ki so ga zahtevale razne stranke. Stürgkh naj bi izvedel le to, potem se lahko umakne in naredi prostor novemu kabinetu. Ali ta nagibanja niso prave podlage. Oficijelno se je kmalu nato povdarjalo, da Stürgkhovega kabineta ni smatrati nikakim prehodnim. Vsled tega je jasno, da čakajo grofa Stürgkha v parlamentu samo one najnovejša naloge, ki so bile vzrok padcu že takih kabinetov, avstrijski proračun, brambna reforma, narodnostna in jezikovna vprašanja, a tem vprašanjem pridružujejo se vedno nova, vedno aktualnejša, ki zahtevajo tudi svoje rešitve.

Že iz sestave novega kabineta je razvideti, da hoče Stürgkh rešiti davčne predloge in zakone, ker je obdržal v svojem kabinetu bivšega finančnega

ministra Meyerja, ki je nastopil in popolnil dedščino svojega prednika Bilinskega. Za rešitev brambne reforme govori vojni minister Georgi, ki se že toliko časa pripravlja na svoj ekspozé o reformi, rešitev vodnih cest, ta vedna zahteva Poljakov, ima v osebi gališkega ministra Zaleskega v novem kabinetu svojega zagovornika.

Take so dispozicije za delovni program pod Stürgkhovo vlado, a vprašanje je, ako dobi Stürgkh v parlamentu toliko opore, da izvede vse to. Za svoje načrte potrebuje vlada gotove in velike večine, a kako je danes razmerje strank v parlamentu nampram vladi? Kot na gotove pristaje računa v prvi vrsti vlada na Poljake, kar je povdarjal že v svojem zadnjem govoru Bilinski, krščanski socialci so sklenili podpirati vlado, dokler bo nje postopanje odgovarjalo programu stranke. V jako težavnem položaju je nemški Nationalverband, ki ne ve kam naj se obrne. Dobro namreč vedo, da novi ministrski predsednik ni prav nič poseben njih prijatelj, kar je pokazal že jako jasno, ako ga podpirajo, dokazujejo s tem nezanesljivost svojega političnega držanja, ako stopijo v opozicijo, tedaj se pa boje grofa Stürgkha, ki ni samo dober parlamentarec in politik, ampak tudi dober diplomat. Opozicija nemškega Nationalverbanda bi ne delala grofu Stürgkhu sivih las. Preko njega bi si lažje kakor z njim sestavil in zagotovil močnejšo in gotovejšo večino. Njegova zadnja izjava o nemških vseučilišnih zahtevah je napev, ki je z njim vabil v svojo bližino one stranke, ki ne stojte v tem vprašanju na stališču Nationalverbanda. Ako se mu ta poizkus posreči, potem ga opozicija Nationalverbanda ne bo prav preveč skrbela.

Najinteresantnejše pa bo vsekakor razmerje med novo vlado in Čehi. Bivši ministrski predsednik Gautsch si je stavil za nalogo privabiti Čeha v vladni blok, res so se vršila pogajanja med vlado in enotnim češkim klubom, ki pa niso prinesla nikakega pozitivnega končnega rezultata. Večina skupnega češkega kluba je hotela poprej vedeti program in njeno stališče nampram češkim zahtevam, radikalna struja pa je stala še vedno na stališču najstrožje opozicije. Mladočehi pa so naredili veliko napako, ki jo je poslanec Klofač imenoval naravnost izdajstvo, ko je za hrbtno enotnega kluba nadaljeval z vlado pogajanja glede rekonstrukcije kabineta in lansiral svoje kandidate. Ko pa je Gautsch šel, je Stürgkh smatral osebe, ki je z njimi konferiral Gautsch, za oficijelne češke kandidate in jih pridobil za svoj kabinet. Frakcije v enotnem češkem klubu pa ne priznavajo pogajanjem mladočehov z vlado nikakih obveznosti ter ne smatrajo novih članov kabineta Trnke in Brafu nikakim zaupnikom češkega naroda v ministrstvu. Poslanec Klofač je najostreje obsodil to postopanje mladočehov in jim zagrozil z najdalekosežnejšimi konsekvencami; stališče enotnega češkega kluba nampram vladi je sedaj precej

komplirano: ako so mladočehi vsled svojih pogajanj vezani z vlado, bi imelo to za posledico konec skupnega češkega kluba, katerega večina ni akceptirala mladočehskega stališča, tako da se razdele Čehi na dve frakciji, katerih ena bi podpirala, druga pa bila v opoziciji proti vladi!

Taka je politična perspektiva pred prvim nastopom novega avstrijskega ministrstva. V ponedeljek se bo že pokazalo, kake šanse ima Stürgkhov kabinet. Vlada namreč ne želi po programatični izjavi nikake politične debate, temveč hoče, da se pride takoj na dnevni red, a radikalni krogi hočejo postaviti predlog, po katerem naj se takoj začne debata o programatični izjavi.

Prvo glasovanje pod novim ministrstvom bo torej takoj bojno glasovanje in to tolikanj važnejše, ker je od njega odvisna usoda drugega ljudskega parlamenta.

Iz slovenskih krajev.

Iz Brezovice. Vedno bolj se bliža čas občinskih volitev, vedno bolj nervozen postaja tudi naš župnik. Človek mora priti do prepričanja, da je že popolnoma zgubil glavo, tako se boji neodvisnih kmetov. Podnevi in ponoči dirja okoli in agitira za klerikalno stranko. Mož se pač silno boji, da odleti iz novega oddora. Pretečeno nedeljo je tako dirjal na prižnici, da so ljudje mislili, da bo skočil s prižnice. Pečal se je samo z volitvami. Pozivljal je ljudi, naj pridejo k njemu v farovž, da jim podpiše glasovnice. Obljubljal je novo šestrazredno šolo, ki bo veljala samo — 80 kron. Občani so neprestano majali z glavami, ko so zaslišali te besede. Nehote so se spogledovali in se popraševali: „Ali bo župnik plačal drugo iz svojega žepa“. No, končne jim je župnik le razjasnil, da bo stala nova šola 80.000 kron. Sveta dolžnost neodvisnih kmetov je, da pomežejo s sedanjimi klerikalnimi koritarji in napravijo enkrat za vselej konec župnikovega nadvladju in terorizmu. Kmet kmetu!

Iz Vrhnike. V noči od 1. na 2. t. m. je nekdo vlomil v cerkev sv. Trojice na Vrhniki. Splazil se je nad velikimi vrati skozi okence, katero je prej razbil in okvir odstranil. V cerkvi se je lotil pušce in ji odbil pokrov ter iz nje pobral „fické“, katerih pa ni bilo toliko, da bi se mu trud izplačal; zato je isto poskusil pri kapelici poleg cerkve, kjer je še manj zaslužil. O vlomilcu še nimajo sledu, najbrže kak „Zugvogel“, to so vandrovci, ki se zdaj na zimo peš selijo skozi Vrhniko proti jugu, spomladi pa se po tej poti vračajo, in beračijo zaradi lepšega spotoma. Takih tičev mrgoli včas po Vrhniki in bi ne bilo napačno, da se jim posveti več pažnje, zlasti pa je potreba, da bi se žandarmerija nastanila kje pri sredi obsežne Vrhnike, ne pa doli nekje pri Sinji gorici. Pred kratkim je tak tiček na

Povodom izpremembe v avstrijskem ministrstvu prinašamo slike nekaterih novih ministrov, in sicer min. predsednika grofa Stürgkha, notranjega ministra Heinolda, dosedanjega cesarskega namestnika na Moravskem, finančnega ministra Meyerja, ki je imel ta portfelj že dozdej v rokah, dalje začasnega voditelja poljedelskega ministrstva in poljedelskega ministra rojaka Zaleskega, domobranskega ministra Georgija in justičnega ministra Hohenburgerja, ki so vsi bili že v dosedanjem Gautschevem ministrstvu.

Vrhniki pri „črnem orlu“ jedel in pil, ko je bilo pa čas plačati, jo je pa popihal, stražnik pa za njim. Nič mu ni pomagalo, da je še precej urno odmikal grešne pete in nazadnje skočil v vodo, kajti stražnik ga je dohitel in stla — ne več k „črnemu orlu“ ampak v drug hotel, kjer se takile neradi in le prevečkrat shajajo in kjer je zanje pripravljena primerna udobnost.

Na Vrhniki inženirji prav pridno merijo za projekt, o katerem je „Jutro“ že pisalo in s katerim upajo porabiti podzemeljske vode za razna podjetja, katera obetajo več uspeha nego globoko zasnovana električna centrala kunštnega Lampeta, katero namerava delati napraviti na mlinskih podrtijah ob Savi, kjer bodo mleti razne deželne pridelke, kateri bodo dali toliko otrobov, da jih ne bo Gostinčar mogel sproti povezati.

Iz Jesenic. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Jesenice priredi v nedeljo dne 5. novembra vinski trgatve, katere čisti dobiček je namenjen jeseniškemu otroškemu vrtcu za Miklavža. Veselica se vrši v gostilni gospoda Višnjara. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Ker je Miklavž še vsako leto posetil naše malčke, jim tudi letos ne moremo odreči tega veselja. Da pa nam bode mogoče obdariti malo deco, prosimo Jeseničane in okoličane pomagajte nam s tem, da se udeležite kolikor mogoče naše trgovatve. Ako bi se pri razpošiljanju vabil prezrla kaka oseba naj nam blagohotno oprosti in vseeno pride v veseli vinograd. Da se častiti gostje ne bodo dolgočasili — zato hoče skrbeti odbor.

Iz Istre. Odkar so vrgli naši poslanci krinko raz obraz in nam pokazali s tem, da so pomnožili število političnih „evnuhov“ dr. Sustersičevega kluba svoj kaliber, tavamo v tem.

Sploh se opažajo na obzorju že temni klerikalni oblaki, kateri strše z neizogibno nevihto. Boj, dosedaj nam tu v Istri še neznan, se bode počel in kedo bo v tem boju zmagal, je še vprašanje časa. Pripravljena pa mora biti narodno-napredna stranka še na razočaranja in morda še na hujša kakor je bilo razočaranje, ko nam je brzojav javil svoječasno, da so naši poslanci vskočili v tabor črnih nazadnjakov. Mi tavamo v temi in od presenečenja še sedaj ne moremo zapreti usta, a škof Mahnič z svojim generalnim štabom že dela neumorno načrte, ki se mu bodo gotovo posrečili, če mu hitro ne zapremo ust, in ne počnemo izbijati klina s klinom. Trda je bila borba zadnjih 10 let proti Italijanom, krasen je bil uspeh, a še hujša bode borba proti Mahniču in njegovi črni roki, ko bomo morali ruvati trtve, našo bratsko kri iz te črne roke in jo obvarovati pred temo, v katero jo misli zavesti. Kakšno bodo pa naši uspehi po 10 letih borbe, je pa sedaj še neznan. Sramotno, ali resnično je dejstvo, da je danes narodno-napredna stranka v Istri telo brez glave, čreda brez pastirja, ki bi se razkropila ob prvem naskoku črnih volkov. Naši faktorji, kateri se kaj radi puste nazivati vodjom „stranke“ še do danes niso ukrenili ničesar, da bi se narod v Istri znal vsaj ravnati, in da bi vsaj vedel, pri čem da je. Ne zdi se jim pač to potrebno, ali se pa morda strinjajo z načeli Sustersiča, Mahniča, Spinciča, Mandiča, Laginje in drugih klerikalnih kapacitet. Če se pa strinjajo z zgoraj omenjeno gospodo — kar bode najbrže resnično — potem naj bi to vsaj sedaj pokazali, da se narod v Istri, ki je narodno-naprednega mišljenja vsaj ve ravnati, in pripraviti, da bo potem pri bodočih volitvah z njimi obračunal na način, kakor sploh zaslužijo. Na motnem lo-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

— Če bi vas hotel izdati, bi bil storil to že zdavnaj.
— Ostajata vam še dva dni. Dandolo. To je več nego potrebujete.
— Saj odidem še nocoj iz Benetek.
— Sel se kmalu najde, ki bi se vrnil namesto vas. Od vašega življenja zavisí življenje tisočero drugih. Naj bo tako ali tako, Dandolo, dobil sem nalogo in sem jo sprejel ter jo bom izvršil, s to edino olajšavo za vas, da se mi navaden umor studi, a zaupam v izid dvoboja, ki vam ga predlagam.
Neznanec je govoril s svečano resnobo.
Vse je kazalo, da so njegove besede odkritosrčne in da jih ima namen izvršiti.
Dandolo je razumel, da mu ne preostaja drugega kakor braniti svoje življenje.
Vrgel je plašč od sebe, potegnil bodalo in se postavil v nastop.
Neznanec je storil enako.
Trenotek nato sta nasprotnika naskočila, in nočni boj v tej temni ulici in se je pričel, brez hrupa razen tistega rožljanja, ki oživlja dvoboje z ostrim orožjem, in zamolklega hropenja obeh borilcev.
Včasih se je bliskoma dvignila roka, rezilo bodala se je zasvetilo v nočni temi... ni več...
Sunek je zagrešil svoj cilj.
In zopet sta se plazila drug okrog drugega in prežala iznova.
To je trajalo pet minut.
Naenkrat pa je planil Dandolo nad svojega nasprotnika. Telesi obeh sta se zapletli v strahovit objem.
Nato se je začel zamolkel krik.
Eden izmed njiju je padel po tleh.
Drugi, ki je ostal neranjen, se je sklonil, potipal svoje

bodalo, ki je tičalo globoko v levi nasprotnikovi rami, ter zamrmral:

— Čez deset minut bo po njem.
Nato je pobral svoj plašč, zavil se vanj in se oddaljil brez naglice.

XXVIII.

Aretino piše še eno pismo.

Tisti večer se je mojster Peter Aretino vrnil v svojo palačo okrog osme ure. Bil je silno slabe volje.

Kaj ga je tako razsrdilo in potrolo.
Bil je povabljen na veselico in večerjo. Ko pa je prišel do palače svojega gostitelja, je našel vrata zaprta. Izvedel je, da je večerja in veselica preložena na kasnejši čas.

Ves besen je prišel domov; Aretinke so morale pogoltniti celo ploho psok, izvzemši Perino, ki ji je od tistega dogodka v Mestre izkazoval rekaško posebno, radostno nežnost.

Kaj vraga se godi v Benetkah! je godrnjal mojster Aretino, ko je po večerji sameval za svojo mizo. Človek vidi same vznemirjene, po vatel dolge obraze, same prežeče oči, same potuhnjene ljudi, ki šepčejo tiho drug drugemu na uho, namesto da bi se razgovarjali, kakor se spodobi. Če pojde tako dalje, bom nehal krasiti Benetke s svojo navzočnostjo. Pospravil bom culo in šel. A kam naj grem? V Rim? Vraga! Kardinal Rospoli me je dal preteptati s palico. V Pariz? Kralj Franc je taka surovina, da bi me dal še obesiti. Premisliti bo treba. To pa je enkratena, da v Benetkah ni več živeti.

Nato je šel Aretino v svojo spalnico ter dal zakuriti v kamini in pogreti posteljo. Ko je ležal v postelji, je kmalu začel sanjati, da je dospel v Pariz, kjer mu prihaja sam kralj Franc I., in ga milo prosi, naj blagovoli sprejeti skrinjo cekinov v znak njegove vdanosti in spoštovanja.

— Gospod! Gospod! je zaklical v bližini glas enega izmed njegovih slug.

Aretino je planil pokoncu:
— Kaj je? Ali palača gori?
— Ne, gospod; toda pod vašimi okni, v stranski ulici, stoka neki ranjenec in se bori s smrtjo.

— Mrha! Živina! Kaj me briga to! Tak ti se me predržeš

buditi, ker tuli pijanec pod mojim oknom!

— Oprostite, gospod, saj ni pijanec. Odličen človek je, ki je ranjen na smrt in želi govoriti z vami.

Aretino je sedel pokoncu.

— Ali si ga šel pogledat?

— Da, gospod. Slišali smo na ulici ječanje, pa smo vzeli svetilke in bodala ter šli pogledat. Našli smo človeka, ki je ležal vznak; iz strašne rane mu je tekla curkoma kri. Videl nas je. Vprašali smo ga, če moremo kaj storiti zanj. On pa nas je vprašal, ali je ta palača last Petra Aretina. Ko smo mu odgovorili, da, nas je milo poprosil, naj ga nesemo k vam.

— Kdo je ta mož? Kako mu je ime?

— Ne vemo, gospod.

— Vrag vzemi tvojega ranjenca! Vsi hudiči naj raztrgajo takega umirajočega, ki ne zna poginiti drugače, kakor da moti poštene ljudi. Eh, tristo satanov, zdaj človek ne more že več zaspati, ne da bi ga prišli vsi umirajoči v Benetkah vleč za noge.

To rekši, je Aretino ukazal, naj gredo po ranjenca in ga prenese v palačo z vso previdnostjo, ki jo zahteva njegovo stanje.

— To smo že storili, je dejal sluga.

— Kam si ga nesel, lump nazarenski? Ali se predržeš misliti s svojo lastno oslovsko pametjo, da je moja hiša kak špital?

— Gospod, položili smo ga v pritlično sobo, kjer stoji dobra postelja. Poslal sem tudi po ranocelnika.

— Prav tako, izgubi se!

Sluga je izginil. Aretino je skočil s postelje in se naglo oblekel, ne da bi nehal mrmrati med zobmi:

— Kateri hudič mu je vdahnil misel, da je prišel umirat k meni! Kar zbesnel bi, če pomislim, da je moja hiša postala celo pribežališče umirajočih. In kljub temu, človek bi moral biti Turk, da ne bi odprl svoje bajte takemu revežu. Pojdimo ga pogledati!

Stekel je v pritličje, kjer so bili položili ranjenca na posteljo. Umirajoči je ležal v nezvesti.

Aretino je pristopil in ga takoj spoznal.

(Dalje.)

viti na noben način ne bomo pustili in se bomo z vso silo oprijeli sredstev, kateri nam bodo tako gotovo pomagali kakor pomaga klerikalni kliki v Istri in Dalmaciji; t. j. prosili bomo pomoči s Kranjske, odkjer je prišel tudi nalog Spinčiču i. dr., da vstopijo v klerikalni tabor. Ne bomo se niti najmanj ozirali na osebe, ki kriče da kranjske politike ne potrebujemo v Istri. Naprej se pa mora tem ljudem povedati, da kranjske politike do sedaj res nismo rabili, vsaj narodno-napredna stranka ne, ki je imela vedno poštena načela in si ni mogla niti v sanjah predstavljati, da bode tako prevarana, kakor je bila prevarana z vstopom istrskih treh poslancev v klerikalni klub; a inportirali so jo ravno oni, zato tudi narodno-napredni stranki ne bode mogel nihče zabraniti, da se je oprime z obema rokama. Rokavico so nam vrgli pod nos in mi jo sprejmemo. Žalostno, ali resnično je to vse. Ni iluzija, ampak gola resnica, dejstvo, katero se ne more pobiti, in ravno to dejstvo ilustrira dovolj jasno, na kakšni stopinji se nahaja danes narodno-napredna stranka v Istri. Klerikalna stranka, katere danes v Istri faktično obstoji, vstrojena ravno po Kranjskem sistemu, počuti se že tako dobro in nastopa že tako oblastno, kakor da bi bila že cela Istra popolnoma črna in zavita v pajčolan črne nevednosti, kakor da bi že vse istrsko prebivalstvo tavallo v temi neznanja in nazadnjaštva, kar nam najbolje dokazuje dejstvo, da Spincič, Mandić in Laginja niso smatrali za potrebno, da svoje volilne obveste o storjenem koraku. Vsi listi ki izhajajo danes v Istri so skozinsko klerikalni. Napredna stranka pa nima niti voditelja niti svojega lista in je že od nekdaj odvisna popolnoma od milosti urednikov kranjskih časopisov. Tu je v kratkem opisan položaj v katerem se nahaja narodno-napredna stranka v Istri, položaj ki je za njo naravnost grozen, če ji ravno Kranjska ne skoči brzo v pomoč in ukrene potrebno, da dobi ta stranka oziroma ta čreda, ki je danes gotovo še močnejša kakor črna garda, svojega pastirja oziroma pastirje in svoj list. Po poldne k maši iti bode prepozno.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

vsem slovenskim občinam in denarnim zavodom, pa tudi vsem Slovincem.

Krajni šolski sveti in podobne korporacije sestavljajo proti koncu vsakega leta proračun za naslednje leto, predložijo ga pristojni oblasti, da ga odobri in da izposluje proračunsko in odobreno vsoto denarja.

Družba sv. Cirila in Metoda je naroden vseslovenski šolski svet. Ustanovila je doslej in vzdržuje 8 ljudskih šol s 36 razredi, ki štejejo 1941 učenec, in 18 otroških vrtec, v katerih se vzgaja 1120 otrok. Težke razmere, v katerih Slovenci živimo, zahtevajo še mnogo novih kulturnih zavodov. Da bi Družba sv. Cirila in Metoda ustregla vsaj nekaterim najnujnejšim potrebam, sprejela je v svoj proračun tudi stroške za več novih šolskih poslopij, za katerih zgradbo so storjene že vse predpriprave. Tako pa je njen proračun za l. 1912. narasel do ogromne vsote 686.100 K.

S proračunom za 686.100 K v roki stopa Družba sv. Cirila in Metoda pred svojo višjo instanco — pred slovenski narod in prosi odobrenja tega proračuna, prosi, da jej slovenska poštvalnost z zakladom narodne zaupnosti in dejanskega rodoljubja prihihi na pomoč in jej s primernimi darovi omogoči izvršitev velikega in plemenitega obrambnega in prosvetnega dela v ogroženih slovenskih pokrajinah.

Cez 3000 slovenskih otrok se vzgaja v zavodih Družbe sv. Cirila in Metoda; mnogo tisoč slovenskih otrok pa še potrebuje takih šol in čim delj se jim ne bodo oskrbele, tem več slovenskih otrok bo potujočih, tem ožja postane naša slovenska domovina.

Cenjeni odbor! Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda se obrača do Vas z iskreno prošnjo, da, sestavljajoč proračun za prihodnje leto, ali določujoč razdelitev podpor v dobre namene, se spomnite blagovoljno s primernim prispevkom zaščitnice in prosvetiteljice Slovenstva v obmejnih krajih, Družbe sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 31. oktobra 1911.

Moščani! Danes vsi na shod, ki bo ob pol 4. pop. v gostilni pri „Miškotu“.

DNEVNE VESTI.

Dobro je zadelo včerajšnja „Zarja“ z naslednjo notico: „Novo orieniacijo jugoslovanske politike napoveduje katoliški „Slovenec“. Prihodnji teden poseže v proračunsko razpravo dr. Susteršič in tedaj pride „znabiti“ — čisto gotovo torej še ne — do znamenite enunciacije, ki postavi jugoslovansko politiko na čisto novo edino pravo podlago. Iz tega je razvidno, da so bile vse dosedanje, kajpada tudi edino prave in dobro zamišljene podlage, na katere so snovali klerikalni poslanci svojo dunajsko politiko, za nič. Vse globoke šahovske poteze, na vso moč hvaljene in nikoli prehlajene, so torej dovedle v — mat. Sedaj pa se pripravljajo v klerikalni politiki, ki je izpremenljiva kakor aprilsko vreme in histerična kakor stara baba, nov kozolec. Na vseh božjastnih skokih in padcih klerikalnih poslancev, ki jo precej bobneče imenujejo jugoslovansko politiko, je neizpremenljivo le to, da se vsiljujejo in ponujajo — če so v obstrukciji ali pa v vladnem krdelu — proti majhni napitnici vsaki vladi kakor kavarniški pikolo. Tako se je nekoč eden klerikalnih poslancev s hvalevredno odkritosrčnostjo sam izrazil: „Boljše pač ne bi mogla biti klerikalna politika označena.“

Klerikalci so žalostni, ker izgubijo kmalu Lashana in zato žugajo, da bo že deželni odbor krotil in šikaniral ljubljanski občinski svet. Izsiljevalci! S takimi pretnjami hočejo zastrašiti ljubljansko prebivalstvo in ga prisiliti, da bi klerikalno volilo. Kakor bi za klerikalce sploh ne imeli nobene vrednosti zakoni, ampak bi bila njihova volja najvišji zakon. Ali vsaka prevzetnost se kaznuje in kaznovana bo tudi brezprimerna prevzetnost naših klerikalcev, ki mislijo, da sta stranka in narod identična pojma.

V znamenju poraza. Faktum je, da klerikalci tako sramotnega poraza, kakršnega so doživeli z Rojino, niti od daleč niso pričakovali. Zato so pričeli zlivati cele gnojnice na uradnike, ki so pri volitvah sijajno manifestirali svojo neodvisnost in dali duška svojemu ogorčenju nad izdajalskim govorom dr. Susteršiča v zbornici glede uradniške predloge. Mislimo, da se bodo sedaj tudi klerikalnim uradnikom odprle oči. Tako surovih napadov na uradniški stan menda še noben list ni izbruhal, kakor „Slovenec“ v petek. Prepričani smo, da uradniku tega nikdar ne bodo pozabili.

Pokažite. V boju proti uradniškostu klerikalci neprestano ponavljajo, da se ne morejo ogrevati za zboljšanje gmojnega položaja uradnikov višjih kategorij, pač pa bodo vedno nastopili za to, da se pomaga tistim, ki so res potrebni in res delajo. Nehote nam pride na misel bedni položaj, v katerem se nahaja naš učiteljski stan. Ali niso učitelji najramotnejše plačani deželni uradniki, kljub temu, da imajo največ dela, da je njih poklic vzvišen, kulturni. Vsako delo zasluži svoje plačilo. Sveta dolžnost naše klerikalne deželnozbornske večine bi bila, da napravi konec neznoznim razmeram, v katerih se nahaja učiteljski stan. Tu imajo klerikalci imenitno priliko, pokazati svojo ljubezen do nižjih uradnikov, o kateri toliko brbljajo.

Volilni boj v Mostah. Klerikalnemu terorizmu in absolutizmu v Mostah morajo občani na vsak način napraviti za vselej konec. Klerikalci ne prestando izvrševati svoje načrte in ne poznajo pri svojem amakanem delu niti postav niti zakona. Kako tudi ne. Oražem je ljubljene deželne odbora in lahko dela kakor se mu pač zljubi. Pokazal je že najrazličnejše talente. Pred enim letom so podirali klerikalni posestnikom ograje in jim povzročili na ta način veliko škodo. Njih načrt je, napraviti med občani razdor in sovraštvo in tako zagospodovati v občini. Župan Oražem, ki je bil glavni občan, bi moral biti vzor župan in zgled cele občine. Njegova naloga bi bila pomiriti občane, ali on dela ravno narobe. Možakar izdaja protizakonite ukaze nalašč zato, da škoduje svojim političnim nasprotnikom. Sodnijsko preganjanje občanov od strani Oražma je na dnevnem redu. Nered v občinskem gospodarstvu, deficit v občinski blagajni, slabe ceste, pomanjkanje nadzorstva itd., vse to so znaki Oražmovega gospodarstva. Vse to se godi pod njegovo patronanco, pri tem ga podpira celo deželni odbor. Odtod tudi njih strah pred občinskimi volitvami. Oražem bo spravil ne samo občino, ampak tudi klerikalno stranko na rob propada. Napredna stranka dobiva vedno več prištev. Kdor seje veter, žanje vihar. Napredni valovi morajo biti vedno močnejši in morajo tudi izpodkopati klerikalna tla za vselej. G. Oražem! pojdite v politični penzijo! Ne ponujajte se, ko vas nihče ne mara in pljuje celo lastna stranka na vas. Moščani! danes vsi na shod k Miškotu, ki se vrši ob 4. uri popoldne.

Oražmovo gerentstvo v Mostah vedno bolj napreduje. V nedeljski seji je bilo sklenjeno, da bodo morali delati občani tlako in popravljati ceste kjer bo potreba in bo zahtevala občina. Tako je n. pr. posestnica Uršula Vidmar iz Novega Vodmata dobila ukaz, da mora popraviti cesto pred hišo in okoli vrta na svoje stroške. V Oražmovem svetu sedi tudi Jul. Podobnik, ki se šteje celo za socialista, a ga imajo klerikalci le bolj za parado med svojo sredo, da jim delaokus na barvi in vara svoje sodruge. Res čudno je, kako je zašel med to čedno družbo črnih gavranov.

Skraino surovo so nastopili v petek zvečer okoli 11. ure v neki gostilni na Bregu trije civilni stražniki proti nekemu postreščku. Sedeli so vsi v gostilni, iz nekega malenkostnega vzroka se je vnel med njimi majhen prepri, tekem katerega so se oni trije civilni stražniki prav po divjaško vrgli na onega moža, so ga pretepavali, vrgli s tako silo na cesto, da je priletel na sredo ceste in se do krvi potolkel, nato so ga pa rabijatni gospodje — aretirali in vlekli na stražnico. Pa dasiravno je mož šel čisto mirno so vzeli na pomoč — struno, in šele glasni protesti ogorčenega občinstva so povzročili, da so pustili moža, da je šel razvezan na stražnico. Ljudje so bili nad divjaškim ravnanjem civilnih stražnikov, ki bi zaslužili prav eksemplarično kazni, silno ogorčeni, seveda veliko niso mogli storiti zaradi paragrafov o vmešavanju v „uradno poslovanje“. No, lepo „uradno poslovanje“ je to, pri katerem „čuvvarji javnega miru in reda“ do krvi potolčejo človeka!

Passivna resistenca železničarjev. Najnovejša poročila zatrjujejo, da so vesti o pasivni resistenci čeških državnih železnišarjev popolnoma neresnične. Promet je popolnoma normalen. **Draga šala.** Te dni je gnal hlapec Franc Poseta, uslužben pri Josipu Lenarčiču na Verdu pri Vrhniki, konje na vodo. Med potjo mu pride nasproti posestnikov sin Valentin Ragode, ki je hotel v šali konje pregnati. To je Poseta tako ujezilo, da je Ragode za vso silo sunil v prsa. Ragode je tako nesrečno padel na tla, da je zadobil več težkih poškodb na glavi.

Tatovi v vinski kleti. Dne 21. oktobra so neznani tatovi vdrli v vinsko klet Ivana Gorencu pri Novem mestu in mu ukradli 112 l vina. Tatovi so najprej sneli vrata, potem pa napravili v stransko steno še precejšnjo luknjo, da je bil njih beg za vsak slučaj zasiguran.

Pocestni pretep. Ko je v petek uslužbenec električne železnice v Florijanski ulici čedil progo električne železnice, je podstavil nekemu mersarkemu vozu, ki je vozil po tiru, lopato; med voznikom in delavcem je nastal pretep, tekem katerega je prišel vozniku na pomoč še en tovariš. Oba sta potem z združenimi močmi obdelavala delavca.

Izdietelo mu je. Neki Rudolf W. prodaja na sejmih igrače, ne da bi za to imel oblastveno dovoljenje. Seveda se mora zaradi tega vedno zglašati pod imenom takih ljudi, ki imajo to dovoljenje, in se tudi v hotelu vpisati pod takim imenom. Zadržni je prenočil v nekem hotelu pod imenom „K. pl. R.“, ali usoda je nanesla, da je v hotelu prenočil tudi resnični K. pl. R., in je o tem zvedel. Dal je moža aretirati. Ta pa je, da bi ušel kazni, nagovarjal svojega sopotnika, naj izpove, da je on, Rudolf W., bil takrat pijan in ga je tudi zob bolel, in je vsled zmešanosti povedal napačno ime. No, sodišče bo pa zdaj njemu štrene zmešalo.

Za komorni koncert Sevdikovega kvarteta se dobivajo vstopnice v predprodaji v trafiki gđc. J. Dolenceve v Prešernovi ulici po 1, 2 in 3 K. Kvartet obstoji sedaj peto leto. Koncert je od sedaj v več ko 100 mestih Evrope z idealnim resnično najsijajnejšim uspehom.

Kolne priredi. Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj danes popoldne ob pol 4 v gostilni Srakar-Babič na Dolenski cesti 10. Vstopnine je 40 v., zato pa dobi vsak udeleženec zastoj iz vrstno jetrno klobaso z zeljem. Svirajo tamburaši. Vabimo na obilno udeležbo.

Izobraževalni odsek N. D. O. ponovi na občno željo danes v nedeljo rodbinsko dramo „Sin“, spisal E. Gangl. Vstopnina znaša 60 vin., seže 1. vrste 40 vin. in 2. vrste 30 vin. Predstava se vrši v društvenih prostorih, ulica Sv. Frančiška 2/II., začetek točno ob 5. pop.

Preveliko zavživanje alkohola se po pravici označuje kot zelo pogosten vzrok nastalih bolezni pri prebavljanju. Poskusi na medicinski kliniki kralj univerze v Budimpešti so podali, da so pijanci, ki so vsled dolgotrajnih želodčnih bolezni že popolnoma izgubili slast do jedi, isto zopet dosegli po vsakodnevnih uporabi naravnega Franc Jožef-ove grenčice že po presenetljivo kratkem času.

Klub slovenskih tehnikov v Pragi je na l. rednem obnem zboru dne 28. X. 1911 izvolil za zimski tečaj 1911/12. sledeči odbor: Ivan Leben, cand. ing. predsednik; Ant. Ozvald, cand. ing. podpredsednik; Agn. Perko, stud. ing. tajnik; Ant. Terčič stud. blagajnik; Gustav Zupančič, cand. mech., knjižničar; Janko Mačkovšek cand. ing. in Jože Jelenec cand. arch. preglednika.

Za „Sokolski dom“ na Vrhniki nabralo se je po nabiralnikih v sledečih gostilnah: Pri „Jurci“ 10 K, pri „Kočevarju“ K 260, pri „Korenčanu“

K 920, v „Mantovi“ K 770, pri „Ign. Oblaku“ K 624, pri „Simonu“ K 620. Darovalcem iskrena hvala! Na zdar! „Ideal“. Danes na sporedu med drugim: „Morski klobuk“, znanstveni naravni posnetek. „Požrtvovalni deček“, senzacionalna drama. „Izdelovanje manilkah klobukov“, krasen naravni posnetek v barvah. — Na večernem sporedu: „Bela Sužnja“, tretji del kot nadaljevanje drugega dela, drama iz nižav življenja, izdana od društva proti trgovini z dekleti. — Dne 7., 8. in 9. t. m. najlepši film iz serije Asta Nielsen „Čiganska kri“.

Italijansko-turška vojna.

Protli objektivnemu in resničnemu poročanju

nastopata Italija kot Turčija in zato je evropska javnost navezana več ali manj zgolj na uradna poročila obeh vojujočih držav, radi česar poročila niso in ne morejo biti popolnoma točna. Posebno strogo cenzuro izvajajo nad brzojavkami vojnih korespondentov velikih evropskih listov italijanske oblasti, ki ne dovoljuje poročati niti o najmanjšem nedostatku, ali neuspehu; časnikiarjem da samo pravico — poročati o italijanskih uspehih in zmagah, s čemur se pa ti, seveda, ne morejo zadovoljiti, ker jih njihovi listi niso zato poslali na bojišče. Italija že

čuti posledice te cenzure,

ker da je pustila časnikiarjem poročati v zadnjem času resnico, bi Evropa sicer malo prej zvedela, da so se Italijani morali umakniti s prvotnih svojih pozicij nazaj, proti mestu, ne bi pa živela skoraj osem dni pod vtišom zmagoslavnih in več kot pretiranih carigraskih poročil, da so Turki zavzeli vse tripoliške utrdbe, bumelionske studence in da se vršijo v mestu poulični boji, s kratka, da so Italijani popolnoma poraženi. Seveda so se pokazala

turška poročila kot zelo pretirana, ali predno je Evropa za to zvedela, je moralo preteči skoraj osem dni, kar gotovo ni bilo Italiji v korist in še danes se v Evropi misli, da se godi Italijanom v Tripolisu slabšeje, kar se jim morda v resnici godi. In prav jim je, zakaj pa so tako ozko-srčni in cenzurirajo tako neusmiljeno brzojavke in gledajo v časnikiarjih svoje največje sovražnike, ki so jim bolj nevarni kot Turki in Arabci, ko pa evropski listi poročajo turška poročila, so ogorčeni in protestirajo listi,

jih pa opravičeno lahko vprašajo: zakaj pa ne dovolite časnikiarjem poročati resnice, ako vam je do resnice toliko stalo. Tudi italijansko časopisje se pritožuje nu cenzuro, ker z italijanskimi časnikiarji in nji prvimi poročili se ne postopa na bojišču nič boljše kot s tujimi časnikiarji.

Položaj na bojišču

je sedaj približno tak-le: italijanske čete so vtaborjene v velikem polkrogu okoli mesta Tripolis in odbijajo s puškami, strojnimi puškami in topovi napade Turkov in Arabcev; večkrat pride tudi do spopada z bajoneti ali Turki in Arabci italijanskega kordona vseeno ne morejo predreti, priti v bližino mesta. Italijanski polkrog zavzema v dolgosti — od zapada proti vzhodu — kakih deset kilometrov, na zapadu in jugu je pomaknjen bolj proti mestu — na dva kilometra na vzhodu se pa odmika od mesta cele štiri kilometre, tako da znaša najmanjša razdalja štiri kilometre. Bumelianski studenci, iz katerih dobiva Tripolis vodo, se nahajajo ravno nasredi med mestom in italijanskim taboriščem in ni nobene nevarnosti, da bi v Tripolisu zmanjkalo vode. Med mestom in italijanskimi četami se nahajajo tudi vse utrdbe in vojašnice, za katere so Turki javljali, da so jih zavzeli.

Tripolis Italijani lahko branijo

s četami, ki jih že imajo na bojišču, ali na kako prodiranje s temi četami v notranost dežele niti misliti ni in zato so v Italiji že poklicani pod orožje novi letniki rezervistov, moralo se bo pa že veliko mobilizirati in poslati v Afriko še veliko število čet, ako hoče Italija zavzeti celo Tripolitanijo in Cirenajko, ker čete, ki jih že imajo na bojišču, bodo komaj zadostovale za obrambo obrežnih mest.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Maroška pogodba.

Berlin, 4. novembra. Danes je oficijalno razglašen rezultat pogajanj med Nemčijo in Francijo glede maroškega vprašanja. Nemci dode deželo ob meji svoje Kamerunske kolonije in dve naselbini ob reki Kongo, tako da imajo preko reke Kongo prost prehod do morja. Francija dobi ozemlje med rekama Kongo in Heri. Togo se sploh nič ne omenja. V ostalem vsebuje pogodba določbe o trgovinski svobodi, o prostih potih v kolonijah in o dovolitvi gradbe železnice po mednarodnih posestvih.

Pariz, 4. novembra. Vsi francoski listi z velikanskim veseljem pozdravljajo rezultat pogodbe. Pariški listi povdarjajo, da so bili nemški diplomati popolnoma premagani. Celo opozicija je z rezultatom nenavadno zadovoljna. Socialistični listi s ponosom naglašajo zmago francoske diplomacije in se zlasti vesele dejstva, da je sedaj za nedogleden čas odstranjena vsaka nevarnost med Francijo in Nemčijo glede maroškega vprašanja.

Berlin, 4. novembra. Nemški listi pišejo jako različno o pogodbi. Dočim skušajo vladi prijazni listi opravičevati vlado, napadajo ostali listi vehementno kolonijalni urad in zunanje ministrstvo. Zlasti liberalni in svobodomiseln listi protestirajo proti tej pogodbi, od katere nima Nemčija nikakega dobička. Liberalni in svobodomiseln poslanci nameravajo takoj v prvi seji državnega zbora poklicati vlado radi tega na odgovor. Vsled demisije kolonijalnega ministra Lindequista se je kriza zelo poostrila. Lindequist izjavlja, da bo z akti dokazal, na kak način sta ga ministrski predsednik in zunanji minister ovirala, da ni mogel izvesti tega, kar je hotel.

Hochenburgerjevi pogoji.

Dunaj, 4. oktobra. Kakor se je sedaj izkazalo, je stavil justični minister dr. Hochenburger grofu Stürgkhu posebne pogoje glede vstopa v njegov kabinet. Ti pogoji so v odločnem na-

sprotju s Stürgkhovim uradnim kabinetem. Tako je Hochenburger zahteval, da mora vlada vsako stvar rešiti v sporazumu z „Nationalverbandom“ in mu posebno glede sodnih imenovanj pustiti popolno svobodo. Tudi jezikovna vprašanja pri deželnih oblastih, zlasti na Češkem, morajo biti odvisna od stališča češko-nemških poslancev. Te zahteve je Hochenburger svoječasno že stavil Bienerthu, ki jih je sprejel v celnem obsegu. Odtod se lahko tudi razlaga Hochenburgerjeva protislovanska politika.

Dunaj, 4. novembra. V oficijalnih krogih se dementirajo vesti o Hochenburgerjevih pogojih, dočim se v slovenskih parlamentarnih krogih z vso odločnostjo potrjujejo. Med Čehi vlada velikansko razburjenje. Češki poslanci bodo spravili zadevo takoj v prvi seji zbornice na dnevni red. Tudi med Poljaki vladi radi tega velika nezadovoljnost, ker nikakor nočejo dopustiti, da bi se tako važne stvari, kakor sodna imenovanja, reševala pod vplivom „Nationalverbanda“.

Razne vesti.

*** Krvava ciganska svatba.** V okraju Hosznaszo se je te dni vršila poroka cigana Teglasa. Gostje so se na pirovanju pošteno napili in končno krvavo spopadli. Prišlo je do pravcate bitke, tekem katere sta bila nevesta in njen oče tako težko ranjena, da sta kmalu umrla za poškodbami. Težko ranjenih je bilo pet drugih svatbenih gostov.

*** Milijonar kot večkratni požigalec.** V mestu Oldbridge v Ameriki so aretirali milijonarja Appellyja, ki je osumljen, da je tekom pretečenega leta povzročil v mestu več požarov, ki so zahtevali okoli 20 žrtev. Aretacija je vzbudila med ameriškimi milijonarji veliko senzacijo.

*** Mojesterski tatovi.** „Tatvina Gioconde v Parizu nam ne imponira“, s temi uvodnimi besedami je peterburški list „Herold“ priobčil neko poročilo, ki dokazuje, da so razmere v Rusiji gotovo še veliko slabše, kot v Francoski. Tu se ukrade slike, ne da

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron. Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 %, brez odbitka rentnega davka.

bi kdo pazil in cela Francoska je zaradi tega ogorčena. V Peterburgu pa so okradli muzej in šele tatvina Giocondi je zbudila zanimanje za ta nenavadni dogodek. V Aleksandrovm gledališču je svoječasno nek prijatelj umetnosti, po imenu Grogunov, zbral cel muzej dragocenih slik. Dokler je Grogunov živel, je sam skrbel, da je bil ta muzej dobro zastražen. Tudi za zvečanje muzeja je vse storil, kar je bilo v njegovih močeh. Pred nekaj časom pa je Grogunov umrl. Od takrat se ni noben človek zmedel za zbirko slik v Aleksandrovm gledališču. Za splošno lastnino se pač ni našel noben varuh. In od slik, ki jih je bilo zbranih par stotin, ni danes nobene več. Muzej se je kar razgubil kot kafa. Nihče ne ve, kje je, kam so odnesli slike. Nadalje pripoveduje list „Herold“, da je pred tremi tedni izginil še vse drugačen predmet kot je muzej. Ob Ivanovih vodnih brzinah na zgornji Nevi je stala preje starodavna znamenita palača carice Katarine Velike. Bila je znamenita zaradi svojih dragocenosti in sijajne opreme. Seveda se nihče ni zmedel več za palačo, katere posestnika in zgraditelja je bila že davno mrtva. Končno se je odločila dvorna uprava, ko je zvedela iz aktov o zanemarjenosti palače, da se ista pregleda in renovira. Uradniki so odšli na pot, ko pa so došli na lice mesta, niso več našli palače. Poznalo se je sicer še natanko, kje je stala palača, a bilo je ni več. Palača je bila ukradena. Kak podjeten gospod jo je ukazal odvesti in bogve, za kaj so porabili stavbeno kamenje in dragocenosti.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Pint.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Dobro in zdravilno

je sicer navadno ribje olje samo zase na vsak način, vendar ga večina ljudi, in sicer tako otroci kakor odrasli, zaradi vonja in okusa kratkoma ne more zauživati. Scottova emulzija ribjega olja, v kateri so lastnosti in vrednosti ribjega olja s pridatki še izboljšane, pa nasprotno večina ljudi brez zadržka prav rada uživa in tudi ob daljši rabi dobro prenaša. Trikrat na dan delj časa redno uživana.

Samo pravo s to znamko (ribičem), znani Scottove procedure.

Scottova emulzija

izpremeni bledilne otroke, ki nimajo nobenega pravega teka, v živahno, veselo dečo. Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“, vpeljana že nad 35 let, jamči za dobroto in uspeh. 3 Cena originalni steklenici 2 K 50. Dobi se v vseh lekarnah.

Mali oglasi

Železna blagajna (Wertheim št. 3.) še dobro ohranjena se ugodno proda. Vprašati pri: Josip Polaku, trgovcu, Sv. Petra cesta 9. 645/x-1

Trgovina na zelo prometnem kraju na Dolenjskem se odda z vsem gospodarskim poslojem pod jako ugodnimi pogoji v najem. Več se poizve v trgovini Radečkova cesta 2. 647 3-1

Dobro šivalni stroj (Singer Ringschiff) za krojača, ki je veljal 280 K, se sedaj proda radi selitve za 80 K. Sv. Petra cesta št. 67.

Dobrodoša mala gostilna na zelo prometnem kraju Ljubljane se odstopi z opravo vred proti primerni odškodnini. Istotam se odda v najem gostilniška koncesija. Tozadevna vprašanja je pošiljati pod „Mala gostilna“ na Prvo anončno pisarno. 649 3-1

Na domačo hrano se sprejme gospode v bližini glavne pošte. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 653 2-1

Sodarski pomočnik star 26 let, neoženjen, išče dela. Ponudbe do 10. novembra t. l. pod „Priden“, pošto ležeče, Hotedrška pri Logatcu. 652 2-1

Sprejme se otroka nad eno leto starega v popolno oskrbo. Ponudbe pod „Otrok“ na „Prvo anončno pisarno“. 651 3-1

Soba s kuhinjo, oziroma soba s štedilnikom se išče takoj. Ponudbe pod „Gospodična“ na upravo „Jutra“.

Postelja in drugo pohištvo, dobro ohranjeno, se kupi. Ponudbe pod „Pohištvo“ na upravo „Jutra“.

Stanovanje s 3 sobami, pripravno za pisarno, se takoj odda. Naslov pove Prva anončna pisarna. 673 3-1

Slika skupina Mangart se proda. Več Florjanska ulica št. 13. l.

Hiše, ki se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodajo. Polovica kupnine ostane lahko vknjižena proti malim obrestim. Natančneje se poizve na Vodovodni cesti 62.

Prodajniška oprava za specerijsko, galanterijsko in manufakturno blago, dobro ohranjena, večinoma iz hrastovega lesa se po ceni proda. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 547/x-1

Planino z dobrim glasom se ceno proda na Radečkova cesti št. 2. l. nadstropje. 654 1-1

Kontoristinja, izurjena strojepiska želi primerne popoldanskega zaslужka. Šifra: št. 69* pošto ležeče Ljubljana. 655 1-1

Nova omara iz trdega lesa je ceno naprodaj. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 656 1-1

Kuča za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo 5 kg franko K 450

Dr. Novakovič, Ljubljana.

Modni salon Ivana Schiller

Sv. Petra cesta št. 31 P. 569
priporoča

klobuke v vseh izvršitvah.

Vsa

popravila točno in ceno!!

Žalni klobuki vedno v zalogi.
Čez opoldan odprto.

Lepo stanovanje

s 4 sobami, kopalno sobo, predsobo, kuhinjo ter pritliklinami se takoj odda. Cena 760 K na leto. — Natančneje v „Prvi anončni pisarni“, Francišanska ulica št. 8. P 595

Laška in dunajska KUHINJA

nasproti glavne pošte

Od danes naprej polenovke. Okusne morske ribe se oddajajo tudi ven po nizki ceni. Dobra kuhinja pod dobro znanim kuharjem Sonatto. Postrežba točna in solidna. Za obilen obisk se priporoča Marija Petrič.

Štampilje
vseh vrst za urade, družva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilj.
Ljubljana, Stari trg št. 20.
Ceniki franko.

Stanovanje

s 3 sobami, predsobo, sobo za služkinjo ter pritliklinami se takoj, oziroma za februar 1912 odda na Poljanski cesti št. 71. Cena 600 K letno. P 590

Častitim damam vljudno naznanjam, da se

pouk v izdelovanju oblek zopet prične

in da se lahko gospe in gospodične istega udeležijo ter vsaki čas lahko vstopijo. Cene so naslednje: Pri skupnem pouku 3krat na teden po 3 ure, mesečno 20 K. Posebni pouk za uro 2 K. Izdelovanje krojnih vzorcev. Čas za dogovor od 6.—7. zvečer, ali pisмено na naslov:

T. Hubmayer,
Dalmatinova ulica 11, parter desno.

Dva trgovska

: lokala :

in skladišče na prometnem kraju, kjer se je že nad 10 let izvrševala dobra obrt se odda za februarjev termin. Prično za trgovce z mobilijami, krojače, čevljarje i. dr. Odda se tudi posamezno. Natančneje v „Prvi anončni pisarni“ Francišanska ulica 8. 599

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem prevzela

staroznano gostilno
pri

„Johanesbirtu“

Poljanska cesta 9.

Skrbela bom vedno za pristno kapijico in dobro kuhinjo. Za obilen poset se priporoča s spoštovanjem

Kati Volkar.

Lepo meblovana zračna in velika mesečna soba

s posebnim vhodom, v I. nadstropju, v neposredni bližini II. drž. gimnazije se odda s 15. novembrom. Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Edini izvrstni priloznostni nakup

za trgovce in zasebnike blaga, ki se v zadnji sezoni ni prodalo, v kosih od 3 do 9 metrov, garantirano brez napake, pralni ostanki, ki sestoji iz 30—35 metrov letnih sortimentnih ostankov K 1750.

Voile de Leine za damske obleke, fa: sonski saten s svilnim leskom, blagovje za obleke v krasnih novostih, makozefiri za srajce in bluze, krasni rispi-30 do 35 m zlimskih sortimentnih ostankov.

Krasni barhenti, fine flanele za bluze in srajce, velutin-pliš-barhenti, novičasti in piké-barhenti. Razpošilja po povzetju Mehanična tkalnica za barvasto blago Karel Kohn v Nahodu (Češko) št. 502. Vzorce mojih izdelkov prilagam vsakemu zavoj.

Najboljši češki nakupni vir!
Ceno posteljno perje!!

Kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljše 240 K; prima polbelega 280 K; belega 4 K; belega puhastega 510 K; kg vefinega sneznobelega, puljenega, 640 K 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglatnicama, 80 cm dlj., 60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stanovitnim puh. perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglatnice 8 K, 350 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 1470 K, 1780 K, 21 K, zglatnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 450 K 520 K, 570 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 1280 K, 1480 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko.

- S. Benisch, Dešenice šte. 821, Češko. -

Najmoderneje blago za damske

kostume

po izvanredno nizkih cenah se dobiva pri

A. & E. Skaberne

LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

Prihranite mnogo denarja

če naročite sukno in modno blago naravnost od eksportne tvrdke

Milica Tomec

Humpolec (Češko)

Vzorci na zahtevo gratis na vpogled

Ičjo se solidni zastopniki. - - -

Lokal

za prodajalno, opremljen z novo elegantno opravo, s pravico za točenje žganja, pripraven tudi za gostilno, z velikimi kletmi in vrtom, za kavarno, pisarno, ali kako drugo obrt, se takoj odda. Kje, pove Prva anončna pisarna.

O. Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 41

priporoča prave fine

francoske parfume, bogato

zalogo rokavic

in vse v to stroko spadajoče predmete v najfinjši kakovosti.

Vnanja naročila točno in solidno.

splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer Ljubljana, Stritarjeva ulica 6.

Centrala na Dunaju. Ustanovljena 1864. 29 podružnic. Delniški kapital in rezerva 52,000,000 kron.

Oskrbovanje vseh bančnih transakcij, kakor: Sprejemanje denarnih vlog proti rentnega davka prostim vložnim knjižicam, konto-knjižicam in v konto-korentu z dnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. Denar se dvigne lahko vsak dan brez odpovedi. Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih notic. Spravljanje in oskrbovanje (deposits) ter zastavljanje vrednostnih papirjev.

Najkulantnejša izvršitev borznih naročil na vseh tu- in inozemskih trgih. Izplačevanje kuponov in izrebranih vrednostnih papirjev. Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujega denarja. Izposojevanje železnih blagajnic (safes) za ognjvarno shranjevanje vrednostnih papirjev, dokumentov, draguljev itd., ob lastnem zapiranjju strank. Brezplačna revizija žrebranih vrednostnih papirjev. Promese k vsem žrebranjem.

Ustmena in pisarna pojasnila in svetl o vseh v bančno stroko spadajočih transakcij vsak čas brezplačno.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

JULIJA ŠTOR

Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

L. J. Fröhlich

sobni slikar in plesarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova ulica 17.

Postno-hranilnični račun št. 113.059.

Prva kranjska drogerija, parfu-merija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. — — Ceniki so na razpolago.

Ne dajte se prevarati

s cenim a slabim blagom.

Osvedočite se o izvršni kakovosti naših izdelkov in mi Vas zagotovimo, da ne bode nikdar obžalovali, ako pišete po našo kolekcijo vzorcev, ki Vam jo pošljemo gratis in franko. V tej kolekciji najdete vse, kar potrebujete v hiši, platno, rjuhe, namizne prte, brisače, šifone itd.

Novosti v finih francoskih bar-: hantih in flanelah : : vse v najnovejši izbori in naboljši kvaliteti. Reklamna prodaja: 6 kosov platnenih rjuh, primissima

150/200 cm velike K 15—, 30 m raznih finih ostankov K 18—. Vzorci najboljšega platna in volnenega blaga kakor tudi moderni barhanti in flaneli gratis in franko. — Pišite po vzorce! Tkalnica za plateno in bombažno blago

Bratje Krejcar,
Dobruška 305. Č. št. 6.

A. KUNC

zaloga oblek

za gospode

in dečke

Dvorski trg št. 3.

Najnižje cene!

Strogo solidna postrežba!

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

C. kr. avstr. post.-hral. konto št. 114.603 Ljubljana, Kongresni trg 15 (nasproti munske cerkve.)

Klavirje dvorne trdke Bösendorfer, Czapka, Höhl & Heitzmann, Stelzhammer in Manborg (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem „pofelnju“, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče najnižji cen ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument z resnično pismono 10 letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica najnižja. Popravila in uglaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v zalogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov. rogovi in strune po tovarniških cenah. — Vsa dan odprto!

VOLNO

za športne obleke, čepice itd. v veliki izbori priporoča

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg št. 7.

Največja zaloga ženskih ročnih del.

Zaloga telovadskih oblek.

Klobuki, cilindri

čepice, kravate, perilo samo zadnje novosti v modni in športni trgovini za gospode

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte

Brzojavni naslov: BAJEC, Ljubljana.

ANT. BAJEC

cvetlični salon

Ljubljana, Pod Trančo št. 2.

Velika zaloga suhih vencev

izdelovanje šopkov in vencev, trakov z napisi itd.

Zunanja naročila izvršuje točno.

Vrtnarija je na Tržaški cesti.

Pozor! !! Pozor!

Danes gremo pa vsi shupaj k

„Fortuni“

Vodovodna cesta št. 26. na

plesno veselico,

katera se vrši vsako nedeljo

.. v novo zgrajenem

velikem salonu.

Za obilen poset vljudno vabita

F. in I. Vodišek

Pozor! !! Pozor!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod take ugodni pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Vse čisti dobiček se razdeljuje zavarovalcem; dosedaj se ga je implelo K 2,485-719—

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54,000,000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,856,860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarna so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premetne preči požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč. Škode cenjuje takoj in najkulantnejše. Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje in štete dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.

Del. glavica:

K 8,000,000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promesa ogr. prem. srečke, cela a K 16—, polovica a K 9—.

Promesa ogr. hipot. srečke a K 5—

Promesa zem. srečke I. izd. a K 6—

Žrebanje dne 15. novembra t. l.

Žrebanje dne 15. novembra t. l.

Žrebanje dne 16. novembra t. l.

Promese za 1 celo ogr. prem., 1 zem. in 1 ogr. hipot. skupaj samo K 25—.

Glavni dobiček K 240.000—.

Glavni dobiček K 40.000—.

Glavni dobiček K 90.000—.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%

Rez. fond nad K 800.000.